

med Jernhaand vilde bringe dette Forhold til en endelig Afgjorelse, hvorledes vilde man da ikke ryste ved Eiendomsretten, og tager man først een Steen ud af den Hvalving, der omgjaerdet hele Landets Udvikling, saa veed man ikke, hvormange Stene der vil falde ud. Det er ikke saa mange Aar siden, at Crediten her i Landet stod paa svage Fodder, og nu, da den har reist sig og styrket sig, skulle vi vel vogte os for at gribe ind paa en Maade, der vilde forekomme mig at være hoist uvovelig ligeoverfor ethvert Creditinstitut, der har Penge staaende i faste Eiendomme; thi saasnart der for Alvor blev Tale om en Bestemmelse, der sagde, at, uanset hvad der er bestemt i Panteobligationerne, skal den og den Afbetaling, den og den Dpgjorelse ikke kunne finde Sted, saa vilde jeg, naar jeg raadebde alene for et Pengeinstitut, stemme for, at man strax opsagde de Capitaler, som man havde indestaende i faste Eiendomme, over hvilke det hang som et Damocles-Svaerd, at den lovgivende Forsamling kunde ubetænksomt ryste ved Landets almindelige Credit. Agitation — ja, det er et Ord, der klinger meget stærkt, men det er undertiden som en Storm i et Glas Vand. Jeg hørte igaar sige, at Agitationen havde lagt sig, fordi man nu var bleven træt, fordi man saae, at den ikke førte til Noget. Nei, den sande Agitation, der udspringer af en fast Overbeviisning om, at det er Ret og Sandt, som man eftertrager, der har sin dybe Rod i et Folks Retshedsbevidsthed eller Agtelse for menneskelige Rettigheder, den lader sig ikke stræmme, den ægges til større og større Virksomhed, jo mere Modstand den træffer paa. Lad os see hen til, hvormange Aar Agitationen holdt ud, inden den bragte det dertil, at den offentlige Menings Magt boiede Modstanden mod Slaveiets Ophævelse, mod den katolske Emancipation, kort sagt, jeg kan af Historien nævne utallige Exempler paa, hvorledes den virkelige Agitation, en Agitation, som har støttet sig paa en dybt begrundet Uoverensstemmelse imellem Anskuelserne hos en Deel af Befolkningen og Anskuelserne hos en anden mindre Deel, hvis Stilling gav den Magt til at modsætte sig virkelige Reforme — hvorledes, siger jeg,

denne Agitation bestandig er vedbleven at opbyde sine Kræfter, vedbleven at kæmpe og kæmpe, indtil den tilsidst har seiret. Men en Agitation, der kunstigen er fremkaldt, som man i eet Aar ikke seer Noget til, men som man det andet Aar puster op til uhyre Dimensioner, den Agitation skal ingen Mand lade sig skræmme af.

Hvad jeg har imod Lovforslagets Enkeltheder og hvorfor jeg aldrig vil kunne gaae ind paa det, det behøver jeg ikke at udvikle; det er allerede sagt af saa Mange, hvis Mening jeg deler, omendstjondt jeg staaer i en ganske anden Stilling til Sagen end disse og betragter den fra et ganske andet Standpunkt. Det, hvortil jeg vil holde mig, er den høitærede Indenrigsministers Erklæring i Mødet den 13de December 1869 i Folkethinget, som findes i Folkethingstidenden Sp. 538, og hvor Ministeren anfører de Grunde, hvorfor Regjeringen aldrig vil kunne gaae ind paa dette Forslag, ja, ikke engang betragte det som Grundlag for Forhandling. Den første er som bekendt den, at det indeholder en Erkjendelse af Fæstereis Medieiendomsret i Fæstegodsset. Det er saa tydeligt udtalt af den høitærede Minister, der har henviist til §§ 6, 7 og 8, hvoraf det fremgaaer aldeles klart — den høitærede Minister har ikke brugt det Udtryk, som jeg ikke vil tage i Betænkning at bruge — at det er at sætte Folk Blaar i Dinene, at lade denne Deel af Rjebesummen gaae gjennem Statskassen. Jeg veed virkelig ikke, af hvad Grund Statskassen skulde kunne forvare at give disse 50 Millioner netop til Fæstefamilierne, naar det ikke netop var paa Grund af deres Medieiendomsret, og jeg kan ikke nægte, at det har forundret mig at see af Regjeringens Program, at man trods det, at man fralægger sig Erkjendelsen af Medieiendomsretten, altsaa dog alligevel bringer denne Opfattelse en Dvasihyldest; thi det er dog det Samme, om man siger  $\frac{1}{3}$  eller  $\frac{1}{4}$  eller  $\frac{1}{5}$  eller  $\frac{5}{12}$ , som der ogsaa har været Tale om; man kunde jo ogsaa gjerne komme til  $\frac{11}{24}$  eller  $\frac{23}{48}$  ved at afvæie denne Medieiendomsret paa den fineste Bægtstkaal. Jeg skal som sagt ikke gaae ind paa de Indvendinger, som vi baade igaar og idag have hørt fremsatte imod